

NOTĂ DE ARGUMENTARE

la proiectul Hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei privind modificarea și completarea Regulamentului cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc

Modificările și completările Regulamentului Băncii Naționale a Moldovei cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc (Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.269 din 17 octombrie 2001) au drept scop majorarea nivelului de investire cu capital a băncilor în vederea consolidării în continuare a sistemului bancar autohton.

Capitalul băncii reprezintă indicatorul principal al stabilității financiare care protejează banca împotriva insolvenței și falimentului. Prin urmare, prezența unui capital adecvat presupune abilitatea băncii de a amortiza influența negativă a riscurilor la care se expune permanent și în același timp de a-și menține capacitatea de plată față de deponenții și creditorii săi.

Deci, pornind de la ipoteza că capitalul reprezintă una dintre principalele componente ale așa-numitei “stabilități financiare” a băncii și luând în considerație declinul economic din regiune care a influențat și sistemul bancar autohton, de către Departamentul reglementare și supraveghere bancară a fost efectuată o analiză a capitalului deținut actualmente de către bănci. Analiza respectivă a fost axată pe examinarea componentelor și determinarea ponderilor acestora în cadrul capitalului de gradul I, deoarece ultimul reprezintă indicatorul de bază pe care banca trebuie să-l mențină pentru a desfășura activități financiare.

Potrivit analizei efectuate s-a determinat că la majoritatea băncilor, în structura capitalului de gradul I, profitul nedistribuit constituie partea preponderentă în comparație cu capitalul social. Astfel, aproape 2/3 din numărul băncilor licențiate dispun de capital social în mărime mai mică, egală sau care puțin prevalează mărimea minimă a capitalului prevăzută în articolul 5 din Legea instituțiilor financiare (100 mil. lei). Însă, conform prevederilor Legii privind societățile pe acțiuni, capitalul social este principalul element al capitalului propriu al societății și nu poate fi retras de către acționari. Respectiv, capitalul social al băncilor menționate necesită a fi majorat, astfel încât să ocupe partea preponderentă în structura capitalului de gradul I. Impunerea anumitor cerințe față de capitalul social al băncilor care deja activează va elucida situația creată la momentul actual în sistemul bancar care este determinată de condițiile inegale în privința băncilor a căror capital social depășește cu mult cerința stabilită în articolul menționat mai sus.

Totodată, referindu-ne la capitalul de gradul I, cerința față de valoarea absolută a acestuia, de asemenea, necesită a fi majorată. Acest fapt este condiționat de înrăutățirea majoră a calității creditelor pe parcursul perioadei a 10 luni ale anului curent. Astfel, valoarea absolută a creditelor nefavorabile pe parcursul acestei perioade a crescut cu 131.5 la sută, constituind la situația din 31.10.2009 52.4 la sută din mărimea capitalului de gradul I pe sistem. Ponderea acestor credite în total portofoliul de credite s-a majorat de 3 ori, constituind 15,6 la sută la data menționată.

În vederea soluționării chestiunilor expuse, în conformitate cu proiectul dat, se preconizează impunerea cerinței față de capitalul social (inițial) pentru băncile care deja activează și modificarea exigențelor față de capitalul de gradul I al acestora. Astfel, începând cu 31 decembrie 2010 cuantumul capitalului inițial, adică social, va fi stabilit în mărime de 100 mil. lei, iar cuantumul capitalului de gradul I - de 200 mil. lei. E de menționat că profitul nedistribuit reprezintă sursa cea mai puțin costisitoare pentru majorarea capitalului social, modalitate care poate fi utilizată de către 40 la sută din băncile licențiate. În același timp, altele 40 la sută din bănci, nu vor fi capabile să se conformeze cerinței preconizate de majorare a capitalului de gradul I, ceea ce va impune obligativitatea efectuării unor emisii suplimentare în acest scop. Pe lângă exigențele menționate, proiectul în cauză stabilește cerința față de bănci privind dispunerea de politici interne de management al capitalului, care să prevadă, inclusiv monitorizarea și evaluarea acestuia în vederea menținerii permanente a unui nivel adecvat al capitalului. De asemenea, proiectul de modificare și completare determină și componentele minime ale politicii respective.

În urma realizării funcției de supraveghere și examinării în mod individual a vulnerabilității băncii la riscurile aferente activității acesteia (riscul de credit, ratei dobânzii, valutar, de lichiditate, etc.), Banca Națională constată implicarea anumitor bănci în riscuri excesive și întru minimizarea acestor riscuri este necesară capitalizarea acestor bănci. Astfel, o altă prevedere preconizată în proiect se referă la impunerea de către Banca Națională a cerințelor mai înalte decât cele prevăzute în Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc față de capitalul minim necesar. Prin modificarea respectivă se rezervă dreptul Băncii Naționale de a impune în mod individual cerințe față de capitalul băncilor, reieșind din profilul de risc și specificul activității acestora.

Distribuirea capitalului băncilor, inclusiv sub formă de dividende, poate conduce la decapitalizarea acestora. Pentru evitarea acestui fapt, articolul 28, alineatul (4) din Legea instituțiilor financiare stabilește că banca nu poate distribui capital dacă Banca Națională consideră că în consecință capitalul acesteia va fi mai mic decât cerința stabilită prin reglementările în vigoare. Întru respectarea prevederilor menționate, proiectul de modificare și completare presupune obligativitatea băncilor de a notifica Banca Națională despre intenția de distribuire a capitalului, concomitent specificând modalitatea efectuării acestei notificări.

La elaborarea modificărilor și completărilor menționate s-a ținut cont de prevederile documentului Comitetului Basel „Metodologia principiilor de bază pentru supravegherea bancară efectivă”.